

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 22.12.2006
COM(2006) 840 definitief

VERSLAG VAN DE COMMISSIE

over de werking van de doorreisfaciliteringsregeling voor personen die reizen tussen de regio Kaliningrad en het overige deel van de Russische Federatie

I INLEIDING

Kaliningrad is een uniek gedeelte van Rusland, aardrijkskundig afgescheiden van de rest van het land en omgeven door de EU. In het kader van de uitbreiding heeft deze regio steeds meer aandacht gekregen. De invoering van het *acquis* door nieuwe lidstaten heeft invloed gehad op derde landen wat de visumvereisten en grenscontroles betreft. De gevolgen van het *acquis* zullen voor Kaliningrad niet anders zijn dan voor andere delen van Rusland of andere naburige derde landen, maar wel lijkt de impact van dat *acquis* door de aardrijkskundige ligging van Kaliningrad op de bevolking van die regio groter dan in andere delen van Rusland.

Zonder te willen vooruitlopen op de toetredingsonderhandelingen met Polen of Litouwen, wordt in de Mededeling van de Commissie aan de Raad van 17.01.2001¹ voorgesteld "de praktische maatregelen voor goede, efficiënte grenscontrole voort te zetten en zo het verkeer van personen en goederen over de toekomstige buitengrens te vergemakkelijken".

Er werd aanbevolen te bekijken of gebruik kon worden gemaakt van bepaalde speciale regelingen die in het kader van het *acquis* mogelijk zijn, waarbij bestaande regelingen, ook in andere kandidaat-lidstaten, als voorbeeld zouden dienen. Bovendien kan volgens de mededeling ook worden gekeken naar "de kosten van paspoorten (verantwoordelijkheid van Rusland) en visa (verantwoordelijkheid van de huidige en toekomstige EU-lidstaten), zulks in een breder communautair beleidsverband. Zowel de huidige als de nieuwe lidstaten zouden kunnen overwegen in Kaliningrad consulaten te vestigen (eventueel met gedeelde faciliteiten) om de afgifte van visa te vergemakkelijken en de migratiestromen efficiënt te kunnen beheren".

Daarenboven werd er in de gemeenschappelijke verklaring die in de context van de Topconferentie EU-Rusland van 3 oktober 2001 werd afgelegd, toe opgeroepen de bijzondere situatie van Kaliningrad tegen de achtergrond van de uitbreiding te onderzoeken.

Na de bespreking van de kwestie-Kaliningrad op de top EU-Rusland in Moskou verzocht de Europese Raad van Sevilla van 21/22 juni 2002 de Commissie "tijdig vóór zijn bijeenkomst in Brussel een aanvullende studie voor te leggen over de opties voor een doeltreffende, flexibele oplossing van de kwestie van de doorreis/doorvoer van personen/goederen vanuit en naar de oblast Kaliningrad met inachtneming van het *acquis* en in overeenstemming met de betrokken kandidaat-lidstaten". In de Mededeling van de Commissie aan de Raad getiteld: "Kaliningrad: doorreis"² van 18.09.2002 werden verschillende mogelijkheden voor het faciliteren van doorreis en doorvoer gegeven. Een van de voorwaarden voor de oplossing moest echter wel zijn dat de volledige deelname van Litouwen aan het Schengenacquis niet in gevaar mocht worden gebracht. Uiteindelijk is dan het stelsel van het doorreisfaciliteringsdocument/doorreisfaciliteringsdocument voor treinreizigers (*FTD/FRTD*) ingesteld.

In de Gezamenlijke Verklaring inzake doorreis/doorvoer van de topconferentie EU-Rusland te Brussel op 11 november 2002 werd gesteld dat de Russische Federatie nota had genomen van het voornemen van de Europese Unie om de werking van het *FTD*-stelsel uiterlijk in 2005

¹ MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN DE RAAD "De EU en Kaliningrad" COM (2001) 26 def.

² MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN DE RAAD "Kaliningrad: doorreis" COM (2002) 510 def.

opnieuw te bezien". Ook is er in artikel 13 van Verordening (EG) nr. 693/2003 van de Raad verwezen naar een verslag aan de Raad en het Europees Parlement over de werking van het stelsel: "De Commissie brengt uiterlijk drie jaar na de inwerkingtreding van het eerste in artikel 12, lid 1, bedoelde besluit aan het Europees Parlement en de Raad verslag uit over de werking van de doorreisfacilitering". Litouwen heeft de Raad en de Commissie in kennis gesteld van zijn besluit om de *FTD/FRTD*-regeling met ingang van 1 juli 2003 toe te passen. De Commissie dient haar verslag derhalve tegen 1 juli 2006 voor te leggen.

Het voorliggende verslag is gebaseerd op antwoorden van de Russische Federatie en Litouwen op een vragenlijst die werd opgesteld door de diensten van de Commissie, die de *FTD/FRTD*-regeling van 22 tot en met 24 maart 2006 ook ter plaatse hebben onderzocht.

II DE FTD/FRTD-REGELING VOLGENS DE VERORDENING EN DE BILATERALE OVEREENKOMST TUSSEN LITOUWEN EN DE RUSSISCHE FEDERATIE

Na de bespreking over Kaliningrad op de top EU-Rusland te Moskou³, in november 2002, aan de hand van de Mededeling van de Commissie inzake doorreis en Kaliningrad (COM (2002) 510 def.) heeft de Raad op 14 april 2003 de volgende twee verordeningen aangenomen:

- Verordening (EG) nr. 693/2003 van de Raad tot invoering van een specifiek doorreisfaciliteringsdocument (FTD) en een doorreisfaciliteringsdocument voor treinreizigers (FRTD) en tot wijziging van de Gemeenschappelijke Visuminstructie en het Gemeenschappelijk Handboek, alsook
- Verordening (EG) nr. 694/2003 van de Raad betreffende uniforme modellen voor een doorreisfaciliteringsdocument (FTD) en een doorreisfaciliteringsdocument voor treinreizigers (FRTD).

De beide verordeningen zijn niet uitsluitend voor "Kaliningrad" en Litouwen opgesteld, maar kunnen dienen voor alle mogelijke gevallen van "speciale doorreis" die op lidstaten betrekking hebben. Lidstaten kunnen in dergelijke gevallen verkiezen Verordening (EG) nr. 693/2003 toe te passen.

Basisbestanddelen:

a) Hoe werkt het FTD/FRTD-stelsel?

In Verordening (EG) nr. 693/2003 worden de grondbeginselen voor de werking van de *FTD/FRTD*-regeling gegeven. De praktische bijzonderheden staan in een bilaterale overeenkomst over de procedure van uitgifte van *FRTD*'s tussen de Russische Federatie en Litouwen van 20 juni 2003 en in Verordening N361, door de Russische Federatie goedgekeurd, inzake maatregelen ter voldoening aan de verbintenissen die de Russische Federatie is aangegaan uit hoofde van de Gezamenlijke Verklaring van de Russische Federatie en de EU inzake doorreis/doorvoer tussen de oblast Kaliningrad en de rest van het grondgebied van de Russische Federatie.

³ Gezamenlijke Verklaring van de Europese Unie en de Russische Federatie van 11 november 2002 inzake doorreis/doorvoer tussen de oblast Kaliningrad en het overige deel van de Russische Federatie.

Het *FTD* wordt afgegeven aan Russische burgers die dikwijls over land van de regio Kaliningrad naar de rest van Rusland reizen en vice versa. Dit document maakt verscheidene doorreizen mogelijk en kan verscheidene jaren geldig zijn. De aanvraagprocedure op het consulaat is vergelijkbaar met (bijna identiek aan) de procedure voor de afgifte van een visum. Het *FTD* wordt in het paspoort van de Russische onderdaan aangebracht. De prijs van het *FTD* is vastgesteld op 5 euro.

Het *FRTD* is ingevoerd voor treinreizigers, en is uitsluitend geldig voor rechtstreekse doorreis tussen Kaliningrad en de rest van Rusland en voor één enkele doorreis (heen- en terugreis). De afgifteprocedure is gemakkelijker gemaakt en het document wordt kosteloos verstrekt.

Russische burgers die via het grondgebied van de Republiek Litouwen een treinreis heen en terug willen maken, kunnen op basis van persoonlijke gegevens die bij de aankoop van het treinbiljet worden overgelegd, een doorreisfaciliteringsdocument voor treinreizigers (*FRTD*) verkrijgen. De informatie wordt elektronisch doorgegeven aan de Litouwse autoriteiten, die binnen 24 uur zullen reageren. Treinbiljetten worden door de Russische autoriteiten niet afgegeven aan Russische burgers ten aanzien van wie de Republiek Litouwen er bezwaar tegen maakt dat zij via Litouws grondgebied reizen. Een *FRTD* wordt dan door de Litouwse consulaire instanties aan de reiziger afgegeven aan de Litouwse grens, of reeds eerder, zodra de Republiek Litouwen heeft nagegaan of de reisdocumenten die de reiziger bij zich heeft, in orde zijn.

Overeenkomstig Verordening (EG) nr. 693/2003 dient in het paspoort van een Russische burger die met een internationaal paspoort per trein wil reizen, een *FRTD* te worden aangebracht. Aan de houder van een Russisch intern paspoort dient evenwel een *FRTD* te worden afgegeven dat wordt aangebracht op een afzonderlijk blad, zoals is bepaald in Verordening (EG) nr. 333/2002. Vanaf 1.1.2005 dienen Russische onderdanen een internationaal paspoort te hebben waarin de *FRTD*-sticker kan worden aangebracht. Houders van een *FRTD* mogen in Litouwen niet van de trein stappen en de reistijd voor elke doorreis mag niet langer dan 6 uur per doorreis duren.

b) Financiële steun voor de *FTD/FRTD*-regeling⁴

In de context van de politieke prioriteiten in verband met de toetreding van de Republiek Litouwen tot de Europese Unie in 2004, heeft de Europese Raad ermee ingestemd dat het van wezenlijk belang is Litouwen bij het bereiken van een oplossing voor het transitprobleem te steunen, teneinde tussen de regio Kaliningrad en de rest van Rusland een gefaciliteerde visumregeling mogelijk te maken. In het toetredingsverdrag werd derhalve in Protocol 5, "Kaliningrad", bepaald dat Litouwen financiële steun zou krijgen om daarmee de bijkomende kosten voor de *FTD/FRTD*-regeling te dekken.

De EU heeft twee Kaliningrad-steunprogramma's opgesteld om Litouwen bij de tenuitvoerlegging van de *FTD/FRTD*-regeling bij te staan:

- Het eerste programma werd in het kader van het PHARE-programma uitgevoerd en er werd 12 miljoen euro verstrekt voor de periode december 2003 tot april 2006.

⁴ Dit punt dient louter ter informatie; het maakt geen deel uit van de evaluatie.

- In het kader van het tweede programma wordt 40 miljoen euro verstrekt voor de periode mei 2004 tot december 2006 om gedeelde (visum)leges en extra kosten vanwege investeringen, opleiding en werkingskosten (zoals lonen) te dekken.
- Met betrekking tot de nieuwe financiële vooruitzichten 2007-2013 heeft de Commissie een afzonderlijk mechanisme voorgesteld ("de doorreisregeling voor Kaliningrad") in artikel 6 van de (ontwerp)beschikking van het Europees Parlement en de Raad tot instelling van het Buitengrenzenfonds voor de periode 2007-2013, als onderdeel van het algemeen programma "Solidariteit en beheer van migratiestromen". In artikel 15, lid 9, is voor de periode 2007-2013 een bedrag van ten hoogste 108 miljoen euro voorgesteld voor steun vanwege gedeelde leges uit transitvisa en bijkomende kosten die voortvloeien uit de toepassing van de FTD/FRTD-regeling. Het besluit over het uiteindelijke bedrag dient nu evenwel door Raad en Parlement te worden genomen.

III TENUITVOERLEGGING VAN DE FTD/FRTD-REGELING

De tenuitvoerlegging van de FTD/FRTD-regeling is (op nationale grondslag) per 1 juli 2003, en uit hoofde van een communautaire regeling per 1 mei 2004 begonnen.

a) Statistieken

Het meest gebruikte vervoermiddel van Kaliningrad naar de rest van Rusland en terug is de trein (70%), gevolgd door de auto (20%) en het vliegtuig (10%). Gemiddeld 1,5 miljoen personen reizen jaarlijks naar of van Kaliningrad met behulp van alle mogelijke vervoermiddelen, een flink aantal wanneer in aanmerking wordt genomen dat deze oblast slechts ongeveer 1 miljoen inwoners telt. Het aantal reizigers neemt toe in de zomer en daalt tussen februari en maart. Volgens een antwoord van de Litouwse overheid is het aantal reizigers zoals in de hiernavolgende tabel:

	2003 (1.7.-31.12.)	2004	2005
Aantal reizigers; waarvan 1 078 459 met een FRTD	293 719	613 101	412 711
Aantal afgegeven FTD	1 836	3 095	3 149

De *FTD's* worden hoofdzakelijk gebruikt door Russische onderdanen niet uit Kaliningrad, maar uit de rest van Rusland. Het merendeel van de Russische inwoners van Kaliningrad reist met *FRTD's*. Het is voor hen evenwel praktischer om een Litouws visum aan te vragen dat hun niet alleen de mogelijkheid van doorreis biedt, maar waarmee zij tevens Litouwen kunnen bezoeken. De procedures om deze visa en het *FTD* te verkrijgen lijken sterk op elkaar, maar voor het *FTD* moet 5 euro aan legeskosten worden betaald, terwijl de Litouwse visa voor de inwoners van Kaliningrad kosteloos zijn. Dit verklaart waarom het aantal Litouwse visa dat aan de inwoners van Kaliningrad wordt uitgegeven twee- tot driemaal hoger is dan het aantal

FTD's. Anderzijds zal het in april 2005 ingevoerde vereiste van een verplichte gezondheidsverzekering om een visum voor Litouwen te verkrijgen (wat niet vereist wordt voor een *FTD*) ook aan een stijging in de vraag naar *FTD's* bijdragen.

b) De *FTD*/*FRTD*-regeling in de praktijk

Zoals hiervoor is vermeld, is de tenuitvoerlegging van de *FTD*/*FRTD*-regeling (op nationale grondslag) per 1 juli 2003, en uit hoofde van een communautaire regeling per 1 mei 2004 begonnen.

Reeds ter gelegenheid van het eerste bezoek in het kader van de Kaliningrad-faciliteit in juni 2004, alsook bij het tweede bezoek in maart 2006, werd vastgesteld dat de regeling goed functioneert en dat er zich geen echte moeilijkheden voordeden. Er werd vastgesteld dat de *FRTD's* niet in het Russische paspoort, maar altijd op een afzonderlijk blad worden aangebracht. Met deze procedure kan het *FRTD* worden weggegooid en verschillende malen opnieuw worden aangevraagd, zonder dat het paspoort vol raakt. Een nadeel hiervan is dat aldus minder goed is vast te stellen dat er vaak wordt gereisd, in welk geval een *FTD* meer op zijn plaats zou zijn. Dit kan zeer geregeld het geval zijn, aangezien het *FRTD* makkelijker te verkrijgen is (namelijk in het station) en het kosteloos is, terwijl het *FTD* bedoeld is voor meerdere reizen en tegen betaling van 5 euro bij een consulaat moet worden aangevraagd. Dit verklaart ook waarom het aantal afgegeven *FTD's* zo gering is.

De Litouwse overheid betoogde dat het in een rijdende trein moeilijk is het *FRTD* in een paspoort aan te brengen. Daarom maken zij de vellen reeds op voorhand klaar en reiken zij deze in de trein uit wanneer zij de lijst van reizigers en de paspoorten controleren.

Het tweede, meer gedetailleerde, bezoek vond plaats van 22-24 maart 2006. Doel van deze missie was om in samenwerking met Litouwse en Russische instanties ter plekke tot een evaluatie te komen.

De Commissie had ter voorbereiding de Litouwse en Russische overheden brieven met een vragenlijst gestuurd over verschillende aspecten van de tenuitvoerlegging van de doorreisregeling. Wat het *FTD*/*FRTD*-stelsel aangaat, waren de antwoorden bijzonder positief. Er kwam uit naar voren wat reeds eerder was vermeld, namelijk dat de doorreisregeling goed functioneert en dat er geen ingrijpende wijzigingen behoeften te worden aangebracht. Ook werden er enkele statistieken verstrekt.

IV ALGEMENE OPMERKINGEN:

Reeds in juni 2004 hadden deskundigen van de Commissie Litouwen bezocht en werden zij geïnformeerd over de in de treinen gebruikte procedures. Het systeem verloopt blijkbaar vlot en heeft op de trein slechts één incident opgeleverd, dat echter niet rechtstreeks verband hield met de *FRTD*-regeling.

Bij die beide bezoeken werd van Litouwse en Russische kant de goede werking van de doorreisfaciliteringsregeling erkend en werd waardering uitgesproken voor de inspanningen die de respectieve overheden bij de uitvoering daarvan aan de dag hebben gelegd. Er werden geen serieuze moeilijkheden vermeld en er was evenmin sprake van vertragingen bij de afgifte van *FRTD's* en *FTD's*. Rusland bracht naar voren dat (i) de doorreisfacilitering en (ii) de visumregeling volgens de overeenkomst tussen Litouwen en Rusland van 30 december

2002 over het verkeer tussen beide landen ook na de toetreding van Litouwen tot het Schengengebied van vrij verkeer zonder binnengrenzen zou moeten worden voortgezet. Er lijkt tussen de desbetreffende diensten van Litouwen en van Rusland bij de tenuitvoerlegging van de doorreisregeling een echte samenwerking en inzet te bestaan.

Toch werd van Russische zijde opgemerkt dat sedert het van kracht worden van de doorreisfacilitering een terugval van ongeveer 30% aan reizigers werd vastgesteld, hetgeen voor de nationale spoorwegonderneming een verlies van 122 miljoen roebel betekent. Noch de Litouwse, noch de Russische instanties hebben duidelijke redenen voor deze gemelde daling in het aantal treinreizigers kunnen geven. Misschien heeft het te maken met de stijging van het aantal reizigers door de lucht (luchtvervoer wordt gesubsidieerd). Bovendien zou het vereisen van een internationaal paspoort sedert 1 januari 2005 een flinke daling in het aantal reizigers veroorzaakt kunnen hebben, aangezien het militaire personeel dat in Kaliningrad is gelegerd dergelijke paspoorten niet kan verkrijgen en daarom door de lucht moet reizen. Aan deze toestand kan alleen door Rusland iets worden gedaan, aangezien dit een nationale aangelegenheid is.

V EVALUATIE

De doorreisregeling is een onlosmakelijk onderdeel van het Schengenacquis en is derhalve volledig verenigbaar met Schengen. In beginsel zijn er geen belangrijke redenen om de *FTD/FRTD*-regeling te wijzigen.

Enkele kwesties moesten worden opgehelderd:

- Er leken misverstanden te bestaan met betrekking tot de leges die op Schengenvisa zullen worden geheven, maar niet op *FRTD/FTD*, aangezien de *FTD/FRTD* niet als een visum worden beschouwd.
- Er werd verduidelijkt dat de verordening niet verlangt dat men zich persoonlijk naar het treinstation begeeft, zodat bijvoorbeeld een groep kinderen niet naar het station hoeft te komen indien bij aankoop van de spoorkaartjes hun paspoorten worden overgelegd.

Er werd ook kennis genomen van andere aangelegenheden die met beide partijen werden besproken:

- De mogelijke opname van een foto in het *FRTD/FTD*, teneinde deze documenten om veiligheidsredenen in overeenstemming te brengen met andere geharmoniseerde modellen (visum, verblijfsvergunningen): aan Russische kant is het niet mogelijk een foto in het *FRTD* op te nemen, aangezien het gehele computersysteem "Express" daarvoor zou moeten worden aangepast, hetgeen helemaal niet in verhouding zou staan tot de op veiligheidsgebied geboekte winst. Tot op heden is er nog geen vervalst *FRTD* ontdekt. In de periode van drie jaar die door dit verslag wordt bestreken, heeft slechts één enkele reiziger geprobeerd in Litouwen uit de trein te stappen. De Commissie zal daarom niet aandringen op opname van een foto in het *FRTD*, aangezien dit buiten verhouding zou zijn. Zulks zou voor het *FTD* echter wel mogelijk zijn, aangezien dit wordt afgegeven op het consulaat, dat daarvoor reeds is toegerust.
- Het invullen van het formulier persoonlijke gegevens voor het *FRTD* op de trein, uitsluitend bedoeld voor de reizigers die om technische redenen niet op de passagierslijst

voorkomen: op het moment van aankoop van het spoorkaartje is er slechts een beperkt aantal van 64 tekens in het "Express"-systeem beschikbaar voor de invoering van persoonsgegevens ten behoeve van de Litouwse overheid. Het formulier is derhalve geïntroduceerd om in bijzondere gevallen Litouwen meer gegevens voor een diepgaand onderzoek te kunnen bieden. Het zou niet redelijk zijn dit formulier af te schaffen, aangezien met de ondertekening door de reiziger tevens wordt bevestigd dat deze van alle voorwaarden voor een doorreis kennis heeft genomen.

- De mogelijkheid om de duur van de procedure voor afgifte van het *FRTD* te bekorten: een vermindering van de antwoordtijd voor Litouwen van 24 uur tot ongeveer 10 à 15 uur; de Litouwse instanties hebben evenwel benadrukt dat dit meestal niet mogelijk is. De antwoorden worden evenwel zo snel mogelijk gegeven, zodat 24 uur niet de normale reactietijd is, doch, zoals in de verordening is bepaald, de *maximale* reactietijd.
- Zoals opnieuw in het Litouwse consulaat en in de trein kon worden vastgesteld, worden de *FRTD's* momenteel op een afzonderlijk formulier aangebracht (in overeenstemming met verordening (EG) nr. 333/2002). Het *FRTD* wordt in het consulaat afgedrukt, in overeenstemming met de gegevens die door het Russische "Express"-systeem worden doorgegeven, en wordt op het afzonderlijke blad aangebracht, aangezien het volgens Litouwen te moeilijk is het *FRTD* in het paspoort van Russische burgers aan te brengen terwijl de trein rijdt. Het paspoort zou bovendien te snel met *FRTD's* zijn gevuld, omdat dit document niet alleen voor een enkele heen- en terugreis van reizigers wordt gebruikt, maar ook omdat Russische burgers die frequent met de trein tussen Kaliningrad en de rest van Rusland heen en weer reizen, er gebruik van maken. Toch is de Commissie van mening dat voor veelvuldig reizen het *FTD* moet worden gebruikt en niet het *FRTD*, ook al wordt dat kosteloos verstrekt. Het aanbrengen van *FRTD's* in het paspoort zelf zou het derhalve - in overeenstemming met Verordening (EG) nr. 693/2003 – duidelijker maken dat iemand de reis veelvuldig maakt.

Enkele voor verbetering vatbare kwesties vallen buiten het toepassingsgebied van Verordening (EG) nr. 693/2003:

- De verkorting van de tijd die vereist is voor de grenscontroleformaliteiten en bijgevolg van de tijdsduur van het oponthoud der treinen aan de grens tussen Rusland en Litouwen en aan de grens tussen Litouwen en Wit-Rusland, of aan ten minste een van deze grenzen (momenteel zijn er vier grenscontroles, twee aan elke kant van de grenzen, die aan Russische zijde 50 minuten en aan Litouwse zijde 40 minuten duren, al bij al ongeveer 2u45 min. op een treinreis van ongeveer 22 uur van Kaliningrad naar Moskou). Deze periode zou flink bekort kunnen worden door de grenscontroles gedurende de reis uit te voeren voordat de trein bij grensovergangen stopt. Een andere mogelijkheid zou kunnen zijn dat de grensbewakingsdiensten van beide betrokken landen hun respectieve grenscontroles in een en dezelfde stopplaats aan elke grens verrichten. Deze aangelegenheid dient evenwel op bilateraal niveau door de Litouwse, Russische en Wit-Russische autoriteiten te worden geregeld.

VI CONCLUSIES

Het doet de Commissie genoeg te kunnen vaststellen dat de doorreisfaciliteringsregeling 3 jaar na de inwerkingtreding ervan goed functioneert en dat beide partners ingenomen zijn met de tenuitvoerlegging ervan. Zoals reeds ter gelegenheid van de bezoeken werd

opgemerkt, konden op kleinere punten verbeteringen worden aangebracht, die echter meestal op bilaterale regelingen tussen Litouwen en Rusland betrekking hadden. De *FTD/FRTD*-regeling lijkt eveneens te voldoen aan de verplichtingen van het Schengenacquis, aangezien in het kader van deze regeling geen illegale immigratie is vastgesteld.

De Commissie ziet derhalve geen reden om het systeem te wijzigen. Op lange termijn zal de doorreisfacilitering afhangen van de toekomstige ontwikkeling van de regelingen op het gebied van het visumbeleid tussen de EU en Rusland.

De Commissie zal de voor doorreisregeling financiële steun uit het Buitengrenzenfonds blijven verlenen.

Twee punten verdienen nadere aandacht. Ze zijn evenwel niet van invloed op de efficiëntie van de *FTD/FRTD*-regeling als instrument om de doorreisregeling voor Kaliningrad te beheren.

- (1) Het *FRTD* wordt op een afzonderlijke formulier aangebracht en niet, zoals vereist bij Verordening (EG) nr. 693/2003, in het paspoort van de reiziger. Daarom kan niet worden vastgesteld of het *FRTD* wordt gebruikt voor een enkele heen- en terugreis, of voor veelvuldig reizen. De juiste toepassing ervan zou eveneens de aanvragen voor *FTD*'s doen toenemen, aangezien deze tegen een kostprijs van 5 euro voor meerdere reizen kunnen worden verkregen (frequente reiziger).
- (2) De kwestie van de verkorting van de grenscontroleformaliteiten zou bilateraal verder kunnen worden besproken, indien de Litouwse, Russische en Wit-Russische overheden daar belangstelling voor hebben. Dit zou mogelijk zijn zonder dat de discussie over de doorreisregeling of over wijzigingen van de verordening opnieuw moet worden geopend. Twee mogelijkheden lijken realiseerbaar: (i) in plaats van twee stops (een aan elke kant van de grens) zou bij elke grensovergang slechts één enkele stop kunnen worden behouden. De grensautoriteiten van beide landen zouden hun controles dan gelijktijdig kunnen uitvoeren, of (ii) invoering van een regeling waarbij beide zijden hun controles tijdens de treinreis verrichten.